

Oudere als eerste de klos bij ontslag

Algemeen Dagblad, 21 juli 2007
Door WILFRED JONKHOUT

AMSTERDAM - De voorstellen van minister Donner om de ontslagbescherming te versoepelen maken het voor werkgevers gemakkelijker en goedkoper om oudere werknemers, met vaak langere dienstverbanden, te ontslaan. De minister wil de ontslagvergoeding aan een maximum binden.

Werknemers jonger dan 40 jaar mogen maximaal 75.000 euro ontvangen bij ontslag, ouderen, boven de 40, maximaal 100.000 euro.

Volgens Trudie Schils, onderzoekster aan het Amsterdamse Instituut voor Arbeidsstudies (AIAS) van de Universiteit van Amsterdam, betekenen de voorstellen de zoveelste aanslag op de arbeidsmarktpositie van oudere werknemers. „Het lijkt wel of de overheid met twee monden spreekt. Aan de ene kant benadrukt het kabinet al jaren hoe belangrijk het is dat ouderen zo lang mogelijk doorwerken.

Aan de andere kant zorgt datzelfde kabinet ervoor dat diezelfde ouderen makkelijker kunnen worden ontslagen. Niet alleen de voorstellen van Donner dragen daartoe bij, ook de wijziging van het ontslagbesluit is nadelig voor de ouderen geweest. In maart 2006 zijn we overgestapt op het afspiegelingsprincipe als het gaat om collectieve ontslagen. Waren ouderen daarvoor nog enigszins beschermd omdat ontslagen werden geregeld via het lifo-beginsel (de laatst aangenomen medewerker wordt bij een reorganisatie als eerste ontslagen, red). Door dat afspiegelingsprincipe hebben werkgevers bij reorganisaties ook de mogelijkheid meer oudere werknemers te ontslaan.”

Volgens Schils verheugen de werkgevers zich al over de extra mogelijkheden die Donner ze geeft om van oudere werknemers af te komen. „Mijn contacten in het bedrijfsleven geven die signalen al af. Op zich is het ook niet zo erg, mits er sprake is van een krappe arbeidsmarkt met grote dynamiek, zodat werklozen snel een nieuwe baan vinden. Hoewel de arbeidsmarkt steeds krappere wordt, vinden oudere werklozen nog moeilijk een nieuwe baan. De kans dat een 55-plusser binnen één jaar na ontslag weer aan de bak komt, is slechts tien procent. Voor jongere werknemers is de kans veel groter.”

De laatste werkloosheidscijfers geven Schils gelijk. In het afgelopen jaar vonden 53.000 mensen jonger dan 45 een baan. Daarmee was het werkloosheidspercentage in deze categorie eind juni gedaald tot 3,5 procent. In diezelfde periode kwamen maar 8000 werkloze 45-plussers aan de slag. Ruim 4,4 procent van dit deel van de beroepsbevolking is werkloos.

Bij René Paas, voorzitter van de vakcentrale CNV, heeft zich nog geen werkgever gemeld die zich verheugd op het ontslaan van ouderen. „Dat zal ook niet de intentie zijn van goede werkgevers. Maar het kabinet moet begrijpen dat deze voorstellen ook meer risico inhouden voor oudere werknemers.”

Voorzitter Agnes Jongerius van de vakcentrale FNV noemt de voorstellen ook wel ‘ontslag per girotel’. „Vier weken en een gemaximeerde zak met geld, dat is de prijs voor de werkgever van een ontslag. Natuurlijk komen de ouderen daarmee extra in de wind te staan.

Iedereen die niet 35 is en topfit trouwens.”

Jongerus maakt zich vooral kwaad over VNO-NCW topman Wientjes. Die heeft zijn werkgevers in een column voorgehouden dat het straks niet meer nodig is om ontslagdossiers op te bouwen. „Daarmee zegt hij dat het niet meer nodig is om met goede argumenten voor een ontslag te komen, dat grenst aan het onfatsoenlijke.”